

KULTUR- OG
LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler Asle Sandnes

Vår dato 05.09.2024

Vår referanse 2024/474

Deres dato

Deres referanse

Høringssvar fra Foreldreutvalget for grunnopplæringen - NOU 2024: 8 Likestillingens neste steg

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) takker for muligheten til å svare på denne høringen.

FUG ønsker en grunnopplæring som gir et likeverdig tilbud med like muligheter for jenter og gutter uansett hvor i landet en bor. Skolen har en viktig rolle, men likestillingsutfordringer kan åpenbart ikke løses gjennom skolen alene.

Som et overordnet innspill vil vi peke på at et godt skole-hjem samarbeid er nøkkelen til å nå ut til alle foreldre slik at foreldre kan støtte opp under skolens verdier. I forbindelse med høring av ekspertgrupperapporten «Et jevnere utdanningsløp – Barnehage og skole/SFO som innsats mot ulikhet blant barn», pekte vi på nettopp dette. I denne ekspertgrupperapporten er det også gjengitt en del forskning som peker på samarbeidet med foreldrene som en viktig utjevne faktor når det gjelder ulikheter langs sosioøkonomiske skillelinjer. Vi mener dette også gjelder i relasjon til skillelinjer som går mellom kjønn.

Vi har vurdert denne utredningen med utgangspunkt i følgende av de tiltakene som er foreslått på området utdanning og arbeidsliv:

- 11: Innføre fleksibel skolestart
- 12: Innføre mer praktisk og variert skolehverdag
- 13: Styrke alternative opplæringsløp i videregående opplæring
- 16: Gjennomføre en nasjonal satsing for at flere unge skal velge og gjennomføre kjønnsutradisjonelle utdanningsprogram på yrkesfag
- 17: Gjennomføre en nasjonal satsing for at flere menn skal velge og gjennomføre helse-, omsorgs, sosial- og pedagogiske fag i høyere utdanning

Fleksibel skolestart (tiltak 11)

Når det kommer til utsatt skolestart så mener utvalget at en må se på overgangen mellom barnehage og skole, samt opplegget i skolen, og tilpasse dette til å favne mangfoldet av elever som starter i 1. klasse, heller enn å innføre fleksibel skolestart. Ulempen med å utvide ordningen med utsatt skolestart er blant annet påvirkningen på barnas sosiale nettverk. Utsatt skolestart vil føre til at disse barna mister mesteparten av kontakten med sine kullinger og det vil kunne påvirke deres sosiale liv også på fritiden. Barna spiller oftest på sitt kulls lag eller deltar i kullets grupper på fritidsaktiviteter, og det er ganske vanskelig for et barn som er et årskull eldre å for eksempel spille fotball på et årskull

FORELDREUTVALGET FOR GRUNNOPPLÆRINGEN

Postboks 29, 3833 Bø i Telemark | Besøksadresse: Stasjonsvegen 33A, 3800 Bø i Telemark
Telefon: 477 99 200 | Org.nr.: 989 628 011 | post@fug.no | www.foreldreutvalgene.no

som er yngre. Er det noen som trenger å være inkludert også på fritiden, så er det de barna som påvirkes av sosioøkonomiske faktorer.

FUG mener at man bør rette tiltak inn mot:

- Organiseringen av skoledagen (mer fleksibilitet for enkeltbarn/grupper?)
- Timeplanoppsett
- Fagfordeling
- Lekens plass i skolehverdagen (særlig i de første årene)
- Relasjonelt arbeid i og utenfor klasserommet
- De ansattes forventinger og evne til å veilede.
- Mannlige rollemodeller i skolen
- Foreldrenes holdninger og bidrag
- Ulike yrkesgrupper i skolen/klasserommet
- Praktisk undervisning og
- Tilpassa opplæring; vi vil understreke viktigheten av § 11-1 i opplæringsloven og setningen om at alle skal få utnyttet og utviklet evnene sine.

En mer praktisk og variert skolehverdag (tiltak 12)

Vi støtter innføringen av en mer praktisk og variert skolehverdag. FUG ga i forrige utvalgsperiode innspill til 5-10-meldingen om dette. Om denne tematikken uttalte da FUG følgende:

«Motivasjon og en mer praktisk skolehverdag. Vi tenker at rådgivertjenesten i skolen må styrkes og også rettes mer inn mot involvering av foreldrene. Det ligger muligheter i digitale plattformer til å gjøre læring mer praktisk og motiverende. Den økende motstanden/bevisstheten rundt skjermbruk i skolen må ikke føre til en nedkjøling som gjør at skolen tar bort det positive med bruk av skjerm. Vi mener også at det ligger muligheter til en mer praktisk skoledag i samarbeid med (lokalt) næringsliv og det offentlige tjenestetilbudet.

Kjønnspektivet må ikke mistes av syne. Skolen har over tid utviklet seg slik at en større andel gutter enn jenter blir «skoletapere». Umiddelbart og intuitivt er det lett å tenke at en mer praktisk og variert skole i 5.-10. trinn vil bidra til å ta guttene tilbake i skolen. Det bør være en tettere oppfølging av motivasjon gjennom brukerundersøkelsene i skolen.»

En variert undervisningsmodell kan bidra til å imøtekomme de ulike læringsbehovene hos elevene og gi dem bedre forutsetninger for å anvende teoretisk kunnskap i praksis – og derved imøtekomme ulikheter mellom gutter og jenter på gruppenivå. Nye, og flere, praktiske virkemidler i skolen er viktige. Vi må dog ikke glemme at det også blant gutter finnes de som egentlig trenger større teoretiske utfordringer (som kjeder seg, og dropper ut, fordi de ikke får utnyttet sitt akademiske potensiale) –fokus må derfor også rettes mot en variert og tilpasset skolehverdag for elevene. Dette kan bidra til å gjøre skolehverdagen mer relevant og interessant for flere elever, noe som igjen kan redusere frafall.

Å styrke alternative opplæringsløp i videregående opplæring (tiltak 13)

FUG støtter dette tiltaket. Vi mener at en bredere tilnærming til utdanning vil kunne gi flere elever muligheten til å lykkes, spesielt de som kanskje ikke trives like godt i en tradisjonell klasseromssetting. Her er gutter overrepresentert. Alternative opplæringsformer, som opplæring i bedrift, prosjektarbeid og andre praktisk rettede læringsformer, kan øke motivasjonen og engasjementet blant disse elevene. En slik tilnærming vil også kunne bidra til å redusere frafall og fremme læringslyst.

Nasjonale satsinger for at flere unge skal velge, og gjennomføre, kjønnsutradisjonelle utdanninger både på yrkesfaglig utdanning og i høyere utdanning (tiltak 16 og 17)

Vi ønsker å uttrykke vår støtte til en nasjonal satsing for å rekruttere flere menn til ulike yrker/roller i skolen (pedagogikk, lærerutdanning, psykologi, miljøarbeider, andre sosialfaglige utdanninger o.l). En større kjønnsbalanse i skolen vil kunne gi et mer variert læringsmiljø og ulike perspektiver som er verdifulle for elevenes utvikling. Å ha flere mannlige rollemodeller i skolen kan også bidra til å bryte ned tradisjonelle kjønnsroller og åpne opp for en mer likestilt fremtid.

Med vennlig hilsen

Ståle Kalkvik
Leder, FUG

Johanne Marie Olaussen
Nestleder, FUG

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur